

1 EKİM ÇİN İŞGALİNİN 72. YILI PROTESTO EDİLDİ

1 Ekim 1949'da Doğu Türkistan'ın Çin tarafından işgal edilmesinin yıldönümü münasebetiyle basın açıklaması ve protesto gösterisi düzenlendi.

Doğu Türkistan Uluslararası STK'lar Birliği tarafından Sarıyer'de bulunan Çin'in İstanbul Başkonsolosluğu önünde düzenlenen protesto gösterisine çok sayıda STK, siyasi parti temsilcisi ve yüzlerce Doğu Türkistanlı katıldı. Protesto gösterisine katılanlar, ellerinde Doğu Türkistan bayraklarıyla Çin aleyhine sloganlar attı.

Doğu Türkistan Uluslararası STK'lar Birliği adına basın açıklamasını okuyan Doğu Türkistan Maarif ve Dayanışma Derneği Başkanı Hidayet Oğuzhan, öz vatanında Çin tarafından yürütülen işgal ve asimilasyon politikasına dikkat çekerek İslam dünyası ve uluslararası kuruluşlara kendilerine sahip çıkmaya davet etti.

Basın açıklamasının ardından Doğu Türkistan Ulemalar Birliği Başkan Vekili Mahmutcan Damollam (Arapça), Uygur Akademisi Temsilcisi Burhan ULUYOL (İngilizce) basın açıklaması yaparken Doğu Türkistan Vakfı Genel Sekreteri Abdullah OĞUZ, Dünya Uygur Kurultayı Vakfı Başkanı Abdureşit Abdulhamit Türk ve İslam dünyasına seslendi. Programa katılan siyasi parti temsilcilerinden HÜDA PAR İstanbul İl Başkan Yardımcısı Şerafettin Güler, “HÜDA PAR İstanbul İl Başkanlığı olarak bundan 72 yıl önce zalim Çin’in Doğu Türkistan’ı işgal etmesiyle esaretin başlangıcı olarak kabul ettiğimiz 1 Ekim’de birkaç meseleyi burada yeniden vurgulamak istiyorum. Türkiye’de iktidarda bulunan ve icra makamında olan yönetimin Doğu Türkistan meselesinde zalim Çin ile yaptığı tüm anlaşmaları gözden geçirmesini talep ediyoruz. Kuruluş amaçlarından birisi olan dünyadaki mazlum ve mağdurların hak-

larını korumak için İslam İş Birliği Teşkilatını Doğu Türkistan meselesinde ciddi yaptırımlarda bulunması gerekir. Yeryüzünde bulunan tüm Müslümanların Doğu Türkistan meselesinde aktif rol oynamasını, yaşanan zulmü insanlara anlatmayı bir görev olarak bilmeleri gerektiğini ifade ediyoruz. Özellikle batıda ehli vicdan sahibi insan hakları savunucularının Çin’in Doğu Türkistanlılara karşı insanlık dışı muamelelerini İnsan Hakları Mahkemesine taşıyarak yargılanmaları için çalışmaya davet ediyoruz.” dedi.

Akabinde Uygur kanaat önderi Atavullah Helpet Hacı tarafından yapılan dua sonrası kalabalık dağıldı.

Ayrıca 1 Ekim esaretin başlangıcı protestoları İstanbul’un yanı sıra Ankara, Kastamonu, Kahramanmaraş, Konya şehirlerinde ve dünyanın dört bir tarafında farklı ülkelerde yaşayan Uygur Türkleri tarafından protesto edildi.

ÇİN, İŞGALDE KULLANDIĞI ALETLERİ KÜLTÜR ANITI İLAN ETTİ

Çin Komünist yönetiminin 1949 Doğu Türkistan'ı işgal sürecinde Kızıl Ordunun kullandığı bazı alet ve tesisatı "Devlet Korunmalı Çin Kültür Kalıntıları" listesine dahil ettiği bildirildi.

Çin'in yayın organı Tanrıdağ Ağı'na göre, Doğu Türkistan'daki sözde Xinjiang Kültür ve Turizm Başkanlığı Müzeler ve Devrimci Kültürel Eserler Dairesi Müdürlüğü 22 Eylül'de 2. Türdeki sözde "Devrimci Kültürel Kalıntıları" listesini yayınladı. Listede 31 adet taşınmaz kültür kalıntısı ve 253 adet taşınabilir kültürel kalıntı bulunduğu öne sürülüyor.

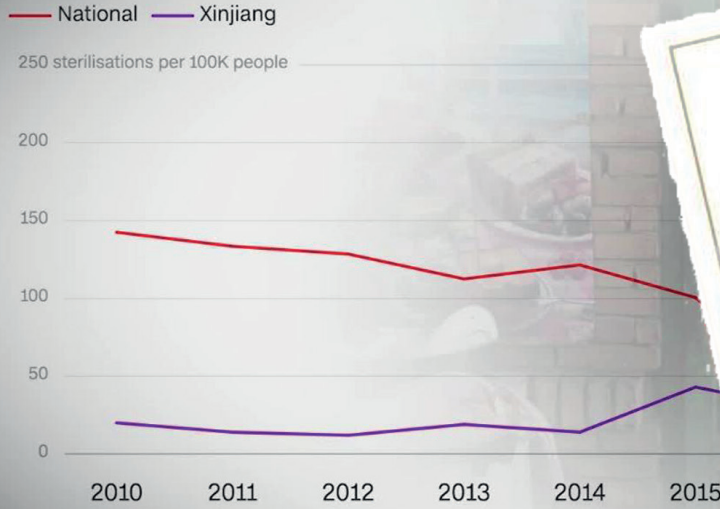
Haberde, taşınmaz devrimci kültürel kalıntılar arasında Doğu Türkistan'daki Eski "Xinjiang Halk Tiyatrosu", "Xinjiang Bankası'nın Eski İş Binası", "1. Nolu Kız Sanat Okulu'nun Orijinal Yeri" ve diğer birkaç tane daha taşınmaz bulunuyor. Taşınabilir kültür kalıntıları arasında ise Çin işgal ordusunun Doğu Türki-

stan'ı işgal ederken kullandıkları tesisatları ve işgalin komutanı milyonlarca Uygur'un canına kıyan Wang Jin'in, Doğu Türkistan'a girdiğinde bindiği JEP arabası, Eski Xinjiang Hükümeti'nin propaganda ve reklam afişleri, Çinli Uzman Zhang Kai'nin bölge üzerindeki jeolojik araştırma kayıtları yer alıyor.

Çin rejimi tarih boyunca, özellikle son yıllarda Doğu Türkistan'da yüzyıllarca geçmiş olan camileri, medreseleri, mahalleleri ve tarihi eserleri tahrip ederken, aynı zamanda Çin kültür varlıklarını ve ÇKP işgal tarihi ile ilgili çok çeşitli eserleri koruyup tanıtmaktadır.

Gözlemciler, Çin rejiminin bir yandan Doğu Türkistan halkının şanlı tarihini ve kültürünü yok etmeyi amaçladığını, diğer yandan Wang Jin gibi eline sayısız Uygur kanı buluşmuş insan kasabının özel olarak anılması, Çin'in 72 yılı aşkın süredir Doğu Türkistan'da devam eden devlet terörünü onayladığını, aynı zamanda bu hareketin aslında yakın zamanda artan "Ulusal Kimlik ve Kızıl Propaganda"nın bir parçası olduğunu kaydetti.

Sterilizations per 100,000 population

Source: China's Health and Hygiene Statistical Yearbooks
Graphic: Natalie Leung, CNN

ÇİN, UYGUR NÜFUSUYLA İLGİLİ “BEYAZ KİTAP” YAYINLADI

İşgalci Çin Komünist Partisi 26 Eylül’de sözde “Xinjiang Nüfusunun Gelişimi” başlıklı bir beyaz kapaklı kitap (rapor) yayınladı.

“

Çin Komünist Partisi Merkez Propaganda Ofisi tarafından hazırlanan beyaz kitapta (raporda) özellikle sözde “Xinjiang’ın gelişimi ve tarihini süreci, Xinjiang nüfusunun mevcut durumunu, Uygur nüfusunun çoğalması ve gelişiminin gerçek sonucu, Xinjiang’daki gerçek yaşam ve yabancı güçler tarafından Çin’e karşı gündeme getirilen çeşitli iftiralara yanıt” konu başlıkları sıralanıyor.

”

Ayrıca raporun önsözünde Doğu Türkistan’ın “2000 Yıldır Çin’in Ayrılmaz Bir Parçası” olduğu vurgulanırken, Çin Komünist Partisi’nin kuruluşundan bu yana “Doğu Türkistan’daki milletlerin hızlı artışına katkı sağlandığı ve yaşam koşullarının iyileştirildiği” propagandası yapılarak, Doğu Türkistan’daki köle işçi çalıştırma siyasetini meşru göstermeye çalıştı.

Çin’in bu beyaz kitabına göre, Doğu Türkistan nüfusu 1762’de İli Jiangjun Mahkemesi kurulduğunda, savaş nedeniyle sadece 300.000 kişi kaldığı, 1800 yılından beri bir milyonu geçmezken 1887’de Doğu Türkistan’ın nüfusu 1,839 milyonu gördüğü ve 1949 Çin işgalinin ilk yıllarında Bölge nüfusunun 4,333 milyona ulaştığı gösteriliyor.

Çin'in 1964 nüfus sayımına göre Doğu Türkistan'ın nüfusu 7,27 milyon, 1982'de 13 milyon, 1990'da 15 milyon, 2000'de 18 milyon, 2010'da 21 milyon ve 2020'de 25 milyon civarı olduğu ve buna göre şu an yıllık nüfus artış hızının %2 olduğu kaydediliyor.

Çin'in beyaz raporunda "Uygur Nüfusunun Gelişimi" bölümünde, Uygur nüfusu 1953'te 3,6 milyon, 1964'te yaklaşık 4 milyon, 1982'de yaklaşık 6 milyon, 1990'da yaklaşık 7 milyon, 2000'de 8,34 milyon ve 2010'da 10 milyon olduğu, 2020'de 11,62 milyon, "Uygurların nüfus artışının Doğu Türkistan'daki nüfus gelişimi ile olumlu bir şekilde ilişkili olduğu" ve 8 milyondan fazla Uygur'un esas olarak dört güney ilde yaşadığı ileri sürülüyor. Ancak Çin bu raporda, Çin'in 1949'dan günümüze nüfus artışının düz bir çizgide arttığını belirtmiyor, sadece Çin nüfusunun 2020 nüfus sayımında tek başına 11 milyona ulaştığını belirtiyor. Verilere göre 1950 yılında Doğu Türkistan'daki Çin nüfusu yaklaşık

400.000 iken 70 yıl sonra (Çin verilerine göre) 11 milyona aştığı ifade ediliyor.

Çin rejimi bu beyaz kitapta ayrıca "Çin'e Karşı Yabancı Güçler Tarafından Ortaya Atılan Çeşitli Suçlamalar" başlığıyla bir bölüm daha ayırdığı ve yıllardır devam eden soykırım, nüfus kontrol uygulamaları, toplama kampları ve zorla çalıştırma suçlarını örtbas etmeye ve inkâr etmeye çalışıyor.

Uzmanlar, Çin'in Doğu Türkistan'daki soykırım uygulamalarını haklı çıkarmak için beyaz kitabı yayınladığını ve verileri manipüle ettiğini, Çin'den gelen her bilgi doğrulanmadan verilerinin güvenilir kabul edilemeyeceğini savunuyor.

Çin'in 72 yıldır çeşitli siyasi baskıları ve aile planlaması dahil Uygur nüfusuna yönelik doğal üreme oranlarının kısıtlanması ve 2017 yılından itibaren açılan toplama kampı ile sistematik olarak soykırım uyguladığı uluslararası toplum tarafından sert bir şekilde eleştiriliyor. Çin ise bu tesisleri "Mesleki Eğitim Merkezleri" olarak savunuyor.

ÇİNLİ YETKİLİLER SU KAYNAKLARIYLA İLGİLİ TOPLANDI

Çin basınında çıkan haberlere göre, Çin hükümeti geçtiğimiz günlerde “2021 Doğu Türkistan Su İşleri İnşaat Hizmetine Yardım” adında toplantı düzenlediği ve Doğu Türkistan’ın su kaynakları işlerinin yapımına yardım etmenin en önemli siyasi vazife olduğu vurgulanıyor.

Doğu Türkistan’daki Çin Komünist Parti Komitesi sekreteri Chen Chuanguo, “Çin Su Kaynakları İşleri Bakanlığı ile Doğu Türkistan’a yardım eden Çin illeri ve şehirlerinin en önemli siyasi vazifelerini yerine getirdiğini, Doğu Türkistan’ın su kaynakları işleri inşaatını iyileştirmek ve yenilerini inşa etmek, Doğu Türkistan’ın istikrarı ve gelişimi için önemli” olduğunu vurguladı.

Gözlemciler, Doğu Türkistan’daki su kaynaklarının sınırlı olduğunu, Çin hükümetinin bölgedeki su kaynaklarını sıkı bir şekilde kontrol ettiğini, Çin’in ayrıca “Bohai Denizi’nin sularını Junggar Çölü’ne boşaltmak ve Tibet’teki Yarlungzangbu Nehri’nin sularını Teklimakan Çölü’ne yönlendirmek” gibi eylemlerde bulunarak Doğu Türkistan’ın su kaynaklarını artırıp, Çin nüfusunun Doğu Türkistan’a yayılmasını planladığını, ancak Uygurların mevcudiyeti Çin’i hala hedefine ulaştırmadığı bu yüzden Çin’in Doğu Türkistan’daki su işlerinin gelecekteki inşaatında siyasi istikrara yönelik büyük ölçekli projelere yatırımı arttırdığını kaydetti.

ÇİN, UYGUR ZENGİNLERİN MALLARINI TAOBAO'DA SATTI

Çin rejiminin 2019'dan bu yana, Doğu Türkistan'daki tutsak girişimci, müteahhit, tüccar, iş adamları ve varlıklı Uygurların el koyduğu büyük mablağlarını ticari web sitelerinde açık artırmaya çıkarıp sattığı ortaya çıktı.

Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) faaliyet gösteren Uygur İnsan Hakları Hareketi kuruluşu, geçen hafta konuyla ilgili bir rapor yayınladı.

Wall Street Journal, mahkeme belgeleri, şirket kayıtları ve ilgili soruşturmalar aracılığıyla raporda sunulan kanıtları doğruladı.

Rapora göre Çin, Doğu Türkistan'da bastırma politikası yürüterek Uygurları ve diğer milletleri geniş çapta tutuklayıp ceza kampları ve hapisanelere kapattığı ve bu süreçte Çinli yetkililerin, toplama kamplarında hapsedilen Uygur tüccarları yağlamayarak el koydukları 85 milyon dolar değerindeki mal varlıklarını İnternet ortamında açık artırma yoluyla sattığı bildirildi.

2019 itibariyle, Doğu Türkistan'daki Çin mahkemesi, en az 21 varlıklı Uygur'un sahip olduğu ev aletleri, ev, şirket hisseleri de dahil olmak üzere 150'den fazla mülkü, Çin'in web sitelerinde açık arttırmayla sattığı ve bu satılan mal varlığın sade-

ce 12 iş adamına ait olan kısmı toplam 84,8 milyon dolar değerinde olduğu ortaya çıktı.

Rapora göre, Uygur zenginleri veya aile üyeleri, "Dini Aşırılık" veya "Yasadışı Faaliyetlere Katılmak" suçlamasıyla içeri alınıyor.

Konuyla ilgili TR Uygur Hareketi sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda, "Uygur iş adamları ve zenginlerin "Terörizm" ve "Aşırıcılık" gibi siyasi suç yaftasıyla tutuklayıp Uygur zenginlerin mal varlıklarına el koyarak taşınır ve taşınmaz mal ve mülklerinin açık arttırmalar yapılarak TaoBao adlı e-ticaret web sitesinde sattıkları öğrenildi." deniliyor.

Çin rejimi, Doğu Türkistan'da sistematik bir şekilde soykırım politikaları yürütüyor. 2016'da ilk olarak dini şahsiyetler ve hoca imam, önce çıkan şahsiyetler, ak sakallılar, kim var kim yok tutuklandı ve halkın önünde teşhir edilerek Komünist Partiden özür diletip tövbe ettirildi.

2017'den itibaren ünlüler sporcular, sevilen sanatçılar, çok sayıda öğrenci yetiştirmiş üniversite hocaları, milli memurlar, zanaatkarlar, aydınların büyük çoğunluğu hapse atıldı, aynı zamanda çeşitli şekillerde çok sayıda zengin iş adamları tutuklanarak, Doğu Türkistan halkı her taraftan kısaç altına alındı ve ekonomi taraftan da tamamen felç edildi. Sonra bütün dünya toplama kampları konusunu tartışmaya başladı ve hala Doğu Türkistan'da Gulag ve Nazi varı Ceza kamplarında Uygur Müslümanlar işkence görüyor.

Kamp tanıkları ceza kampına sağ sağlım giren insanların serbest bırakıldıktan sonraki bir deri bir kemik kaldığı görüntülerini paylaştı.

Gelen haberlerde çoğu kamptan çıkan kişinin birkaç zaman yatalak kalarak hayatını kaybettiğini söylüyor.

Bilgilere göre Doğu Türkistan'daki sözde Xinjiang yetkilileri, gazetecilerin konuyla ilgili sorularına henüz yanıt vermedi.

ÇİN, DEMİR YOLLARIYLA DOĞU TÜRKİSTAN KAYNAKLARINI ÇALIYOR

Çin son yıllarda Doğu Türkistan'da terör politikası izlerken, Doğu Türkistan'ın doğal kaynaklarını yağmalamayı istikrarlı bir şekilde artırıyor ve Doğu Türkistan'da demiryoluna yatırımı güçlendirerek yük taşımacılığında son beş yılın en yüksek artışına ulaştı.

Çin'in yayın organı Tanrıdağ haber sitesine göre, Çin Komünist Parti rejimi sözde "13. Beş Yıllık Planı" sırasında Doğu Türkistan'da demiryolu ile taşınan toplam yük miktarının 618 milyon ton olarak, yıllık ortalamasının %23,2 artışla Çin eyaletlerini geride bıraktığı, toplam olarak bu yılın başından bu yana taşınan yük 133,5 milyon ton olup geçen yılın aynı dönemine göre %5,5 arttığı bildirildi.

Bilgilere göre ulaştırma talebindeki ısrarlı artış nedeniyle Doğu Türkistan'daki "Xinjiang Demiryolu Daireleri" bir yandan ticaret yapmaya, diğer yandan da demiryolunu genişletmeye devam ettiği, ayrıca Çin makamları, bazı ülkelerden gelen baskı ve cezaları

araçlarıyla, Çinli firmaları Doğu Türkistan'a yatırım yapmaya davet ettiği ve 2016 yılından bu yana Doğu Türkistan'da 133 büyük işletme ile toplam 618 milyon ton kargo anlaşması imzalandığı ifade ediliyor.

Çinli yetkililer, Doğu Türkistan'daki kömür, metal cevheri ve pamuğu Çin'e taşımak için özel çaba sarf ediyor. Bunun içinde yük trafiğinin %50'sini kömür demiryolu oluşturuyor ve Doğu Türkistan'ın kömür kaynakları, Çin'in 21 eyaletine demiryolu ile taşıyor. Ayrıca Doğu Türkistan'dan Avrupa ve Orta Asya'ya giden tren sayısı da son beş yılda 4.779 tren aktif faaliyet göstermesine rağmen Çin'in iç talebi gibi istikrarlı bir şekilde artış gösteriyor.

Gözlemciler, Çin medya kuruluşlarının Doğu Türkistan'daki ulaşım altyapısının önemli ölçüde geliştirilmesini var gücüyle desteklediğini, aslında bu tür projelerin geliştirilmesinin Çin Komünist Parti propagandalarında görüldüğü gibi Doğu Türkistan'daki kaynakları daha çok yağmalamak için planladığını gözler önüne seriyor.

DOĞU TÜRKİSTAN'DA BÜYÜK DEĞİŞİM

Çin hükümeti, Uygurlara yaptıkları yüzünden “Soykırım” ile suçlandığı bir dönemde, Şohrat Zakir’i Doğu Türkistan’daki Sözde Xinjiang Bölgesi Başkanlık görevinden azledip yerine Erkin Tuniyaz’ı getirdi.

Doğu Türkistan’daki Sözde Xinjiang Bölgesi 13. Ulusal Halk Kongresi Daimî Komitesi 30 Eylül’de Şohrat Zakir’in istifa ettiğini ve Xinjiang bölge hükümetinin başkan yardımcısı Erkin Tuniyaz’ın geçici başkan atandığını duyurdu.

Bilindiği üzere Çin hükümetinde istifa geleneği yok sadece görevden almak istedikleri “Merkeze Gitme” adıyla görevden elçektirilir. Şohrat Zakir’in istifası, uluslararası toplumda neden istifa ettiği hakkındaki soruları uyandırdı.

Oysa Şöhret Zakir Çin hükümetinin, milyondan fazla Uygur’u kamplara, hapishanelere kapattığı, zorla çalıştırdığı, dillerini, kültürlerini, dinlerini, nüfuslarını kısıtladığı, Uygur ailelerini parçaladığı ve Uygur halkını kapsamlı bir şekilde Çinlileştirmek için çaba gösterdiği bir dönemde Çin’e aktif olarak hizmet eden kukla yöneticilerden biriydi.

Doğu Türkistan’ın vaziyetini yakından gözetleyen yabancı basın, Şohrat Zakir’in istifası ve Erkin Tuniyaz’ın geçici Xinjiang Bölgesi Başkanı olarak atanması dikkatini çekti.

Associated Press’in konuyla ilgili verdiği haberine göre Erkin Tuniyaz, Çin’in Doğu Türkistan’daki politikasını, özellikle eleştirmenler tarafından gözaltı merkezi olarak bilinen kampları, Çin hükümetinin aşırıcılığı ortadan kaldırmayı amaçlayan “Mesleki Eğitim Kurumları” olarak savunan koyu komünist parti üyesi.

Doğu Türkistan’ın Aksu şehri doğumlu Erkin Tuniyaz (59) 1983 yılında Sanji Pedagoji Eğitim Enstitüsü’nden mezun oldu ve Çin Komünist Partisine (ÇKP) üye oluyor.

Erkin Tuniyaz, 2016 yılında Doğu Türkistan’daki geniş çaplı tutuklamanın başlamasından hemen önce Doğu Türkistan’daki sözde Xinjiang Hükümet Başkan Vekili ve Xinjiang Bölgesi Eğitim Çalışma Komitesi Sekreter Yardımcısı olarak atanmıştı.

Erkin Tuniyaz’ın geçmişte Çin’in insanlık dışı soykırım uygulamalarını savunan makaleleri dışında Uygur Türklerinin kökeni hakkında Türk olmadığı iddiasını ortaya atan çalışmalarının olduğu ve ÇKP’ye taptığı biliniyor.

Çin Komünist rejimi, işgal ettiği Doğu Türkistan'da 72 yıldır terör politikalarını arttırarak sürdürüyor ve günümüzde ise açık bir soykırım uyguluyor.

**DOĞU TÜRKİSTAN
BASIN VE MEDYA DERNEĞİ**

شەرقىي تۈركىستان ئاخبارات ۋە مېدىيا جەمئىيىتى

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres: Kartaltepe Mahallesi Geçit Sokak No: 6

Dükkan: 2 Sefaköy, Küçükçekmece / İSTANBUL

Tel: (+90) 212 540 31 15

Gsm: +90 553 895 19 33 / +90 541 797 77 00

Mail: info@turkistanmedia.com

www.istiqlalmedia.com